

KÜLTÜR SANAT DERGİSİ'NİN 10. SAYISI ÇIKTI

Türk Bankası Kültür Sanat Dergisi'nin 10. sayısı zengin bir içerikle geçtiğimiz günlerde yayımlandı.

Kapağında Emin Çizene'l'in son tablolarından birinin yer aldığı derginin bu sayısındaki desenler Cem Sungurtekin, Cevdet Çağdaş ve Çeşen Luricinalı'ya ait. Fotoğraflarsa Sami Saygın imzasını taşıyor.

Dergi'nin en çarpıcı yazılarından biri, herhalde, Özcan Fikrettoğlu'nun çevirdiği Robert Fulghum'dan derlenen öyküler. Elli küsur yıllık çobanlığı (Kovboy), folk şarkıcılığı, ressamlik, IBM satıcılığı, barmanlık, vaizlik, ve resim öğretmenliği gibi uğraşların süzgecinden geçmiş ve zengin yaşam deneyimlerinden süzülüp "balı" kısa öykülerine belli bir felsefe perspektifi içinde yansıtmayı başarmış bir yazar. Yazarın en büyük başarısı yaşama sevincini "küçük şeyler" de bulması ve bunu en yalın biçimde aktarmasıdır.

Dergide Robert Fulghum'un beş öyküsü yer alıyor. "Sorusu Olan Var mı?" adlı öyküsünde yazar, yaşamın anlamını şöyle anlatıyor ve anlatıyor:

"Savaş yıllarında ben çocukken, yoksul ailemle birlikte ücra bir köyde yaşıyorduk. Bir gün köy çıkışında anayolda bir ayna buldum... Kırık aynanın en büyük parçasını taşla sürte sürte aynama yuvarlak bir şekil verdim. O günden başlayarak ayna en gözde oyuncakım oldu. Oynarken zamanla, ayna yardımyla güneşin girmediği karanlık yerlere ışık yansıtıyordum. Yani erişilmeyen yerlere ışık tutmayı..."

Büyüdükçe bunun bir çocuk oyunu olmadığını, yaşamıma vereceğim yönü simgeleyen bir mecaz olduğunu anladım ve farkettim ki ışık da, ışığın kaynağı da ben değilim. Ancak ışık-gerçek bilgi, anlayış- hep oradadır ve onu karanlık yerlere yansıtılabildiğim sürece parlatacak, aydınlatacaktır. Evet, anlamım ki ben, bütünümlü bilmediğim bir aynanın küçük bir parçasıyım. Yine de bu küçük parçayla, dünyanın karanlık yerlerine ışık gönderebiliyorum, bazan insanların kalplerindeki karanlık bölümleri aydınlatabiliyorum. Belki beni görerek bu işe başkaları da heveslenirler."

"O küçük aynayı hâlâ cüzdanımda taşıyorum..."

Arkeolog Tuncer Bağışkan ise dergide yer alan araştırma yazısında "Sultan İkinci Mahmut Kültürüne" ni anlatıyor. Çeşitli kaynaklara dayanarak, bu yapıtın tarihine ışık tutan yazar, kü-

Kültür-Sanat Dergisi'nin 10. sayısı zengin bir içerikle çıktı.

tüphanede bulunan ve bulunması gereken ama bugün kayıp olduğu anlaşılan kitaplar hakkında da bilgiler veriyor. Muharrem Faiz "Niyazi Berkes Üzerine" başlıklı yazısında, Berkes'in yayımlanmış eserlerine dayanarak, genelde Kıbrıs'ın, özellikle Lefkoşa'nın 1910-1920 yıllarındaki durumunu yansıtmaya çalışıyor.

Bilkent Üniversitesi öğretim görevlilerinden Muhsine Heliçoğlu Yavuz ise Kıbrıslı yazar Kaytaz Zade Mehmet Nazım'ın "Safa yahut Netic-i İbtla'" oyununu ile Türkiyeli yazar Sami Paşazade Sezal'nin "Sergüzeşt" adlı romanını karşılaştırıyor. İki yapıtın kahramanları, işlenen temalar ve yazarların anlayışları arasında çarpıcı bir benzerlik bulan yazar, Kaytaz Zade Mehmet Nazım'ın oyununu Sami Paşazade Sezal'nin etkisi altında kaleme aldığı yazdığı arsa sonuça ortaya yepyeni, özgün bir yapıt koyduğu sonucuna varır.

Kısa öykü ve senaryo yazarı olarak tanıdığımız Osman Şahin ise "kaleler" adlı röportajında, derginin 9. sayısında "Toroslular" ile başlattığı diyalog sürdürüyor. Yazar, bu yazısında, Toroslulardaki tarihi kaleleri anlatıyor. Anlatırken de kendi duyguları ve etkilenmelerini akıcı bir söylemle okura yansıtarak zevkle okunan yeni bir "tür" e imzasını atıyor.

"Yusufluklar Oldu mu'dan Romana Giden Yol" adlı eleştiri yazısında ise Tamer Öncül, İsmail Bozkurt'un "Yusufluklar Oldu mu" romanını inceliyor. Her ne kadar Tamer Öncül "bu yazı bir eleştiri yazısından çok, benim yüksek sesli düşüncelerimdir" diyorsa da, sonuçta yapılan romanın artısı ve eksisiyle bir eleştirisi oluyor.

Osman Türkay da "Kozmodrom Süper Kompleks" başlıklı denemesinde "uzay çağı"ndaki bilim adamı ile sanatçı arasındaki ilişkileri irdelemeye çalışıyor.

Dergide dört de öykü yer alıyor. Yüksel Akın'ın "Hormonsal Vakalar" adlı öyküsü fantastik mizah türünde. Karpuz kadar zeytinlerden, ayaklanıp yürüten

bifeleklerden söz ediliyor.

Erdogan Saraçoğlu ise "Yağmurlu Bir Gecede" adlı öyküsünde yalnızlık içindeki bir sarhoşun ruh halini anlatıyor.

"Bir Çift Japon Balığı ve Yıldızlar" adlı öyküsünde Faize Özdemirciler de genç bir kızın "fantastik" yalnızlığını dile getiriyor.

Nezvat Yalçın'ın Türkçeye çevirdiği Gerd Otto'nun "Maria ve Joseph, Meryem ile Yusuf olursa" adlı öyküsünde, Almanya'da genç bir çiftin, adları Maria ve Joseph olmadığı için başına gelenleri anlatıyor.

Dergide, ayrıca, yerli ve yabancı şairlerin seçkin şiirleri de yer alıyor. Uzun süre Kırs'ta yaşayan İngiliz yazar ve şair Lawrence Durrell'in Belapayis'teki Huzur ağacı veya Tembeller ağacından esinlenerek yazdığı "Huzur Ağacı" şiirini Hilmi Akil Türkçeleştirmiş. Mehmet Yaşar'ın "Savate Zamani" ve "Yolculuk" Halki Yücel'in "Giz Yolculukları" Filiz

Naldöven'in "İnsanım" ve "Kuşu Döndür-Ölecek", Feriha Altınok'un "Sesim... Konuş Bana", Neriman Cahit'in "Kimse Bulup Getirmedim Asi Ruhlarımızı" ve "Yüzünüz ki Bir Fener İskelesi", Faize Özdemirciler'in "Savtulduklarım" ve Tamer Öncül'ün "Bir Ses" adlı şiirleri, yerli şairlerimizin derginin bu sayısında yer alan ürünleri... Benia Remzi Özorun'ın, ölümünden kısa süre önce yazdığı "Mehter" adlı şiiri de dergide yer aldı.

Hollandalı da yaşayan İbrahim Eroğlu'nun "Sürgün" adlı şiiri dergide yer alan bir başka ürün. Bir süre önce yitirdiğimiz değerli araştırmacı Haşmet M. Gürkan'ın 1943 yılında çizdiği gemi deseni de derginin zengin içeriğine anlamlı bir katkı.

Türk Bankası Kültür Sanat Dergisi'nin 10. sayısı ülkemizdeki en başarılı birikimi yansıtmaya çalışıyor. Dergi yokluğu bu ortamda bir boşluğu dolduruyor.